

STIP AAN DE HORIZON

Zaltbommel staat er goed bij. Ook qua veiligheid. In de afgelopen jaren is er veel geïnvesteerd om de inwoners van de gemeente Zaltbommel veilig te laten zijn. En met succes. De politiecijfers laten een positieve daling zien. Daarom is voor de komende beleidsperiode “doorontwikkelen” het kernwoord. Gezamenlijk werken we aan het veilig houden van Zaltbommel. Daarbij is het minstens zo belangrijk dat inwoners zich ook veilig en betrokken voelen. Inwoners hebben vertrouwen in elkaar, in de gemeente en de politie. Ze houden een oogje in het zeil en nemen hun verantwoordelijkheid. Gemeente, politie, maatschappelijke instellingen en inwoners werken samen aan een veilig, schoon en leefbaar Zaltbommel!

INHOUDSOPGAVE

Samenvatting	p.4
1. Inleiding	p.5
2. Strategisch kader	p.6
3. Prioriteiten	p.7
1. Drugsoverlast	p.7
2. Jeugdoverlast	p.8
3. Overlast verwarde personen	p.9
4. Ondermijnende criminaliteit	p.11
4. Overige inzet	p.13
5. Organisatorische borging	p.17
Bijlagen:	
Bijlage 1 – Indeling Prioriteiten en Strategische Thema's in VNG Model	p.18

VEILIG ZIJN EN VEILIG VOELEN

Huidige situatie

Doelstellingen Kadernota Veiligheid 2013-2016 (nagenoeg allemaal) behaald

Intensieve samenwerking met partners en inwoners, en regierol vorm gegeven

Ambitie

Verdere afname van overlast en criminaliteit

Bewoners veiliger laten voelen in de gemeente Zaltbommel

Hoe gaan we te werk?

- Gemeente voert regie
- Doorontwikkelen is kernwoord
- Stimuleren en faciliteren zelfredzaamheid en eigen verantwoordelijkheid van inwoners
- Burgergerichtheid; samen werken met onze inwoners
- Gebiedsgerichte aanpak: we pakken de gebieden aan waar problemen zijn
- Focus op preventie
- Samenwerking op alle gebieden, van lokaal tot regionaal niveau

IDING

Prioriteiten

1. Drugsoverlast
2. Jeugdoverlast
3. Overlast verwarde personen
4. Ondermijnende criminaliteit

Meetbare doelen

- Aantal politieregistraties drugsoverlast -10%
- Aantal politieregistraties jeugdoverlast -10%
- Aantal politieregistraties overlast verwarde personen -10%
- Jaarlijks twee controles "vrijplaatsen" ondermijning
- Art. 13B Opiumbeleid altijd uitvoeren
- Veiligheidsbeleving inwoners van 7,6 naar 8,1

Uitvoeringsplan

Jaarlijks stellen we een uitvoeringsplan op. Daarin vertalen we onze prioriteiten en doelstellingen naar concrete acties. Het uitvoeringsplan wordt jaarlijks geëvalueerd.

1. INLEIDING

1.1 Waarom een Integraal Veiligheidsplan?

Veiligheid is één van de belangrijkste levensbehoeften van onze inwoners en daarom de kerntaak van de overheid. Veel partijen hebben hier invloed op, zoals ondernemers, maatschappelijke organisaties, politie, het Openbaar Ministerie en natuurlijk de inwoners zelf. De inzet is alleen effectief als alle partijen op een goede manier samenwerken. De regie hierop is de verantwoordelijkheid van de gemeente, maar we kunnen het niet alleen. We vragen dan ook van onze professionele partners en van onze inwoners dat ze actief meewerken aan het realiseren van een veilig en leefbaar Zaltbommel.

1.2 Terugblik vorige beleidsperiode

De afgelopen jaren hebben we als gemeente samen met partners in het veiligheidsveld veel geïnvesteerd in het verbeteren van de objectieve en subjectieve veiligheid. Door deze inzet en integrale samenwerking zijn goede resultaten behaald. De criminaliteitscijfers zijn gedaald en de overlast op straat is afgenomen. Het veiligheidsdomein is dynamisch, waardoor een situatie continue kan veranderen. We moeten dan ook blijven investeren in een integrale aanpak, die zowel een preventief als een repressief karakter heeft.

1.3 Doel: het verder verbeteren van de veiligheid

We willen dat onze inwoners veilig zijn en zich veilig voelen. Het doel van dit Integraal Veiligheidsplan (IVP) is dat we met de verschillende partners op het gebied van veiligheid afspreken hoe we dit kunnen bereiken en wat de prioriteiten zijn voor de komende vier jaar. We beschrijven in dit plan wat onze missie is en onze doelstellingen zijn. Vervolgens geven we op hoofdlijnen aan hoe de aanpak en de organisatie daarvan eruit zien. Dit doen we op basis van een analyse van de lokale veiligheidssituatie.

1.4 Totstandkoming prioriteiten

Voorafgaand aan het opstellen van dit IVP is een veiligheidsanalyse uitgevoerd. De uitkomsten daarvan, inclusief het voorstel voor prioriteiten, zijn met de raadsleden besproken tijdens de prioriteitensessie op 11 februari 2019. Uit deze sessie kwam een top 4 van veiligheidsprioriteiten naar voren:

1. Drugsoverlast
2. Jeugdoverlast
3. Overlast verwarde personen
4. Ondernijnde criminaliteit

Op deze prioriteiten ligt voor de komende jaren de focus van ons integraal veiligheidsbeleid. Ook de partners stemmen hun beleid af op deze prioriteiten en werken samen aan een sluitende aanpak van veiligheidsproblemen binnen deze thema's. Naast deze inhoudelijke prioriteiten, willen we het veiligheidsgevoel van onze inwoners vergroten, zetten we onze activiteiten op het gebied van andere (strategische) thema's voort, voeren we wettelijke taken uit, en reageren we op incidenten en urgente vragen vanuit de samenleving.

1.5 Reikwijdte IVP

Dit IVP heeft betrekking op de sociale veiligheid en heeft geen betrekking op Crisisbeheersing, Evenementen en Verkeersveiligheid, omdat deze thema's elders in beleid zijn vastgelegd.

1.6 Uitvoeringsplan

Op basis van dit IVP wordt jaarlijks een uitvoeringsplan opgesteld waarin we onze doelen en prioriteiten vertalen naar concrete acties. Per prioriteit geven we aan wie wanneer welke acties onderneemt. Dit veiligheidsplan is leidend maar het uitvoeringsplan biedt ook ruimte voor nieuwe ontwikkelingen en omstandigheden.

2. STRATEGISCH KADER

Over het geheel genomen kan worden vastgesteld dat de geïntensiveerde aanpak op het gebied van veiligheid van de afgelopen jaren zijn vruchten heeft afgeworpen. De politiecijfers laten een (flinke) positieve daling zien. Partners in het veiligheidsnetwerk werken nauw en structureel samen, met elkaar maar ook met onze inwoners.

2.1 Bestuurlijke uitgangspunten

Voor de ontwikkeling van het nieuwe integraal veiligheidsbeleid worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- De regierol ligt bij de gemeente Zaltbommel;
- Het integraal veiligheidsbeleid wordt door alle partners (zowel intern als extern) gedragen;
- Er is een integrale aanpak op het gehele gebied van veiligheid;
- Jaarlijks wordt een uitvoeringsprogramma met concrete acties geformuleerd op basis van de speerpunten van deze kadernota, welke aan het eind van het jaar wordt geëvalueerd.
- Effectieve en solide samenwerking van alle verantwoordelijke (lokale) partners, bewoners van de gemeente en ondernemers is van groot belang, zodat publiek en private partijen elkaar bijstaan in het versterken en het op peil houden van subjectieve en objectieve veiligheid.

2.2 Strategische doelstelling

De hoofddoelstelling van het integraal veiligheidsbeleid van de gemeente Zaltbommel is erop gericht dat onze inwoners veilig zijn en zich veilig voelen. Dit betekent dat we een (verdere) afname van overlast en criminaliteit willen realiseren, én dat onze inwoners zich veilig voelen.

2.3 Strategische partners

Belangrijke externe partners in het veiligheidsbeleid zijn onder andere:

- Inwoners (wijk en dorpsplatforms) en ondernemers
- Welzijnsinstellingen GGD, STMR, Reinier van Arkelgroep, CvTB, Buurtzorg Jong, Buurteam
- BOA's
- Veiligheidshuis
- Woningcorporaties Woonlinie en de Kernen
- Onderwijsinstellingen
- Veiligheidsregio Gelderland-Zuid
- Politieregio Oost-Nederland
- Openbaar Ministerie
- Reclassering
- Buurgemeenten

Gezien het brede veiligheidsveld is de gemeentelijke organisatie direct of indirect met al haar afdelingen, gemeenteraad, portefeuillehouders betrokken bij de kadernota.

2.4 Flankerend beleid

Er zijn een aantal beleidsprocessen dat doorwerkt in het integraal veiligheidsbeleid of daardoor wordt beïnvloed. Allereerst zijn natuurlijk de veiligheidsprioriteiten van het rijk, de politieregio Oost-Nederland en het basisteam de Waarden mede richtinggevend voor het gemeentelijk beleid. Op lokaal niveau heeft het integraal veiligheidsbeleid raakvlakken met onder meer het jeugdbeleid, het onderwijsbeleid, het handhavingsbeleid, de Algemeen Plaatselijke Verordening, het horecabeleid, het evenementenbeleid, de beleidsvisie externe veiligheid en het verkeersbeleid. Ook het teamwerkplan van de politie en de beleidsplannen van de politie zijn van invloed op het integraal veiligheidsbeleid van de gemeente Zaltbommel.

3. PRIORITEITEN

De gemeente heeft samen met haar (veiligheids)partners een veiligheidsanalyse uitgevoerd over de vorige beleidsperiode. Deze analyse is gebaseerd op de politiecijfers van de vorige beleidsperiode, een gebiedsscan van de politie en een ondermijningsbeeld van het Regionaal Informatie- en Expertisecentrum Oost-Nederland (RIEC ON). De uitkomsten van de analyse waren de basis voor de prioriteitensessie met de gemeenteraad, die op 11 februari 2019 heeft plaatsgevonden.

Tijdens de prioriteitensessie met de raadsleden zijn de volgende vier prioriteiten gepresenteerd:

1. Drugsoverlast
2. Jeugdoverlast
3. Overlast verwarde personen
4. Ondermijnende criminaliteit

In dit hoofdstuk worden deze prioriteiten uitgewerkt. Per prioriteit geven we aan wat de doelstellingen voor deze beleidsperiode zijn, wat de hoofdlijnen van onze aanpak zijn en wie de belangrijkste partners zijn. Daarbij is het van belang om aan te geven dat de cijfermatige doelstellingen "politieregistraties" betreffen. Dit zijn meldingen, en geen aangiften, en er kunnen bijvoorbeeld meerdere meldingen gedaan worden over hetzelfde incident. Deze cijfermatige doelstellingen zijn weliswaar kwantitatief meetbaar, maar het verhaal achter de cijfers is eveneens belangrijk bij het bepalen van het succes op de prioriteiten.

Naast deze inhoudelijke prioriteiten willen we in dit hoofdstuk ook onze ambitie om inwoners zich veilig te laten voelen meer vorm geven, en er een meetbare doelstelling aan hangen.

3.1 Drugsoverlast

Drugs en georganiseerde criminaliteit zijn onderwerpen die vaak moeilijk in cijfers te vatten zijn. De statistieken geven lang niet de gehele omvang van de problemen weer. Deze delicten worden over het algemeen zo goed mogelijk afgeschermd van de buitenwereld. Bij een illegale drugsdeal hebben zowel verkoper en koper een gedeeld belang om dit buiten het blikveld van de politie te doen en dit geldt ook voor georganiseerde criminaliteit. Dit betekent dat veel delicten niet worden geregistreerd.

Onder drugsriminaliteit vallen zowel het bezit van, de handel in, en het vervaardigen van soft- en harddrugs. Bij de handel gaat het om straathandel of handel vanuit panden. Bij het vervaardigen van drugs gaat het vooral om hennepkwekerijen, maar soms ook om laboratoria waar synthetische drugs worden vervaardigd. Als er één terrein is verweven met criminaliteit en overlast dan is dat drugs

Drugsgebruik en -handel zijn een vorm van sociale overlast die in de Veiligheidsmonitor landelijk in de top 5 van overlastvormen staan. Veel gemeenten geven aan dat het bij overlast vooral gaat om subjectieve overlast, waarbij gevoelens van onveiligheid een belangrijke rol spelen. Ook in de gemeente Zaltbommel is drugsoverlast (in brede zin) één van de belangrijkste vormen van overlast, en beïnvloedt de (on)veiligheidsgevoelens van de inwoners.

DOELSTELLING 2019 - 2022

- Aantal politieregistraties drugsoverlast is in de beleidsperiode 2019 – 2022 10% minder dan in de referentieperiode 2015 – 2018 (130*): **117**
- Art. 13B Opiumbeleid altijd uitvoeren

* In de VNG cijfers van de politie wordt overlast drugs en alcohol gezamenlijk vergaard. Politie heeft een splitsing gemaakt, maar in de gebruikte cijfers kan een kleine component van de cijfers gerelateerd zijn aan overlast met alcohol.

Hoofdlijnen aanpak

Focus op preventie

- Vroegsignalering en toeleiding naar zorg door professionals
- Verschillende doelgroepen (thematisch) voorlichten
- Gerichte controles hotspots en hottimes

Integraal samenwerken is sleutel tot succesvolle aanpak

- Zaltbommel is één van de convenantpartners van het Regionale Hennepconvenant Oost-Nederland waarin gemeenten, politie, veiligheidsregio's, woningcorporaties, (energie)netbeheerders en het UWV samenwerkingsafspraken hebben gemaakt om ongewenste hennepkwekerijen gezamenlijk te bestrijden.
- Samenhangend pakket aan toezicht en maatregelen: persoonsgeboden, groepsgebonden en locatiegebonden

Juridische instrumenten optimaliseren om gelegenheid te beperken

- Actueel Artikel 13B Opiumbeleid
- Consequent toepassen van sluitingsbevoegdheid

Kosten drugs op gemeenschap beperken

- Indien mogelijk kosten verhalen middels bestuursrechtelijke of strafrechtelijke procedures

Partners

Buurtzorg Jong, Politie, Openbaar Ministerie, Woningcorporaties, BOA's, nutsbedrijven, buurgemeenten, veiligheidsregio, ondernemers en inwoners.

3.2 Jeugdoverlast

Jeugdgroepen zijn van alle tijden en van alle culturen. Het optrekken in groepen behoort tot het proces van opgroeien en volwassen worden. De meeste groepen zorgen niet voor problemen, maar een deel wel. Met de grote meerderheid van de jeugd in Zaltbommel gaat het goed. Dit zien we ook terug in de cijfers van de politie. Het aantal overlastmeldingen van jeugd daalt nog steeds.

Helaas blijft jeugdoverlast bestaan en daarom heeft dit nog steeds een hoge prioriteit bij de politie en gemeente.

DOELSTELLING 2019 - 2022

- Aantal politieregistraties jeugdoverlast is in de beleidsperiode 2019 – 2022 10% minder dan in de referentieperiode 2015 – 2018 (942): **streefwaarde 848**

Hoofdlijnen aanpak

Gericht samenwerken is sleutel tot succesvolle aanpak

- Binnen de gemeente Zaltbommel wordt gebruik gemaakt van de Plus Min Mee methodiek om jeugdgroepen aan te pakken. Door middel van een schematisch overzicht wordt in kaart gebracht wie binnen de groep de meelopers, negatieve en positieve kopstukken zijn. Bij deze aanpak (en structureel overleg in dat verband) zijn naast gemeente en politie ook

jongerenwerk, woningcorporatie en een jeugdboa betrokken. Door deze methodiek te blijven gebruiken houden we de jeugdoverlast inzichtelijk en beheersbaar.

Actief burgerschap

- Bewoners zijn in de eerste plaats zelf verantwoordelijk voor het creëren van een prettige leefomgeving. We nemen deze verantwoordelijkheid niet over, maar ondersteunen als gemeente waar nodig.
- We stimuleren jongeren om met elkaar in contact te komen.

Preventie

- Het ambulante jongerenwerk geeft in een vroeg stadium aandacht aan (groepen) jongeren. Dit om te voorkomen dat jeugdgroepen problematisch worden.
- Daarnaast zijn speciale jeugdagenten gestart met het EPJO (educatief programma jongeren) project. Dit is een interactief schoolprogramma, dat is gericht op misdaadpreventie en het tegengaan van radicalisering onder leerlingen van groep 8 van de basisschool.

Maatwerkgericht

- Hotspots en hottimes: gerichte controle en toezicht. Daarbij wordt ingezet op kenbaarheid / aanspreekbaarheid van de jongeren door de politie en jongerenwerk.
- Jongeren die grensoverschrijdend gedrag laten zien, worden besproken in het Plus Min Mee overleg om te komen tot een gezamenlijke aanpak. Deze aanpak bestaat enerzijds uit maatregelen op het terrein van handhaving en anderzijds op het gebied van zorg. Eén gezin één plan is daarbij het uitgangspunt

Partners:

Buurtzorg Jong, Politie, JeugdBOA, Woningcorporaties, Inwoners

3.3 Overlast verwarde personen

Verwaarloosde huizen en tuinen, opvallend gedrag in buurtwinkels en soms helaas zelfs agressief gedrag naar de directe omgeving. Het aantal meldingen over verwarde (en kwetsbare) personen die overlast geven in de buurt nam de afgelopen jaren landelijk flink toe. Ook buurtbewoners ervaren meer overlast dan voorheen. Dat geldt ook voor de inwoners uit de gemeente Zaltbommel. Behalve een stijging is ook de indruk dat de ernst van de incidenten toeneemt. Dit heeft impact op de (leef)omgeving en vraagt veel van de gemeente en onze partners.

Samenleven met mensen die zich 'anders' gedragen, vergt soms veel van buurtbewoners: de veiligheidsbeleving verandert en mensen weten niet altijd wat te doen. Er kan een té grote betrokkenheid ontstaan of juist afwijzing van de persoon in kwestie. En soms is het gewoonweg lastig om verward gedrag te duiden of herkennen.

De aanduidingen “verwarde” en “overlastgevende” personen lopen soms door elkaar. Voor gemeenten is het van belang om in te schatten wat de impact van het gedrag is op de maatschappij en het openbare leven. Verward gedrag hoeft immers niet altijd tot overlast en/of onrust te leiden. Tegelijk wordt de term “verward” in de media ook gebruikt voor personen die ernstig escaleren en een gevaar vormen. Daarmee wordt verward gedrag van een persoon voor omwonenden (of andere

inwoners die hiermee geconfronteerd worden) moeilijker in te schatten en ontstaat er mogelijk eerder onrust.

Voor professionals én de gemeente ligt hier een duidelijke taak om te scheiden welk verward gedrag acceptabel is, en welk gedrag onaanvaardbaar.

De politiecijfers laten een sterke stijging zien van het aantal registraties van overlast door verwarde personen. De stijging van het aantal registraties van 2017 ten opzichte van 2013 is bijna 250% (92 t.o.v 37).

DOELSTELLING 2019 - 2022

- Aantal politieregistraties overlast verwarde personen is in de beleidsperiode 2019 – 2022 10% minder dan in de referentieperiode 2015 – 2018 (292): **streefwaarde 262**

Hoofdpijnen aanpak

Aansluiten op landelijke aanpak overlast verwarde personen

-

n

Preventie

- Om goed te kunnen herstellen en te voorkomen dat een (psychische) crisis erger wordt, is voldoende aandacht voor het dagelijkse leven en een stabiele levensstructuur nodig.

Lokaal sluitende aanpak van ondersteuning en zorg

- Samen met alle partners vanuit een gedeeld perspectief werken aan een integrale persoonsgerichte aanpak, aansluitend bij de leefwereld van mensen, waarbij heldere regie en eigenaarschap wordt gepakt en er meer aandacht komt voor preventie en vroegtijdige signalering.

Vroegtijdige signalering

- Door gezamenlijk (zorg en veiligheid) signalen vroegtijdig te herkennen, kan er direct doorgepakt worden.

Samenspel tussen zorg en straf in het gehele proces

- De persoon met verward gedrag krijgt een passende combinatie ondersteuning, zorg of straf. Deze is 24/7 beschikbaar. De ondersteuning of zorg sluit aan bij zijn persoonlijke situatie. Daarbij is aandacht voor de continuïteit daarvan, ook in het geval van een strafrechtelijk traject.

Partners

GGD, STMR, Reinier van Arkelgroep, CVtB, Buurtzorg Jong, Buurtteam, Woningcorporaties, Politie, Openbaar Ministerie, Inwoners

3.4 Ondernijnde criminaliteit

Ondernijning is een containerbegrip waar diverse vormen van (georganiseerde) misdaad onder worden geschaard. In essentie is ondernijning het verzwakken of misbruiken van de structuur van onze maatschappij, leidend tot een aantasting van haar fundamenteën en/ of van de legitimiteit van het stelsel dat haar beschermt.

Bij ondernijning bestaat een sterke verwevenheid tussen 'bovenwereld' en 'onderwereld' en kunnen zaken als bouwfraude, radicalisering en politieke schandalen ertoe leiden dat de burger het vertrouwen in bepaalde sectoren of zelfs de samenleving als geheel verliest.

Men is zich vaak niet bewust van wat er gebeurt in de eigen omgeving. Samen met onze partners moeten we ervoor zorgen dat ook inwoners zich bewust worden van deze oprukkende vorm van criminaliteit, om te voorkomen dat de onderwereld verder voet krijgt in de bovenwereld.

Het RIEC (Regionaal Informatie en Expertise Centrum) ondersteunt bij de aanpak van georganiseerde criminaliteit. In samenwerking met de gemeente en onze andere veiligheidspartners heeft het RIEC voor de gemeente Zaltbommel een ondernijningsbeeld opgesteld, waarin de belangrijkste fenomenen (vormen van criminaliteit) en gelegenheden (vestigingsklimaat en infrastructuur) opgenomen zijn.

Uit het ondernijningsbeeld zijn twee belangrijke fenomenen gedistilleerd die de komende beleidsperiode nadrukkelijker de aandacht krijgen:

- Drugs (behandeld in prioriteit 3.1)
- Vrijplaatsen: recreatieterreinen en woonwagenkampen.

DOELSTELLING 2019 - 2022
➤ 2 integrale controles vrijplaatsen per jaar

Hoofdpijnen aanpak

Vergroten interne en externe samenwerking

- Afstemmen van informatie en aanpak binnen en buiten onze organisatie, o.a. met de politie

Vergroten bewustwording ondernijning

- Door het thema ondernijnde criminaliteit breed onder de aandacht te brengen binnen de eigen organisatie, maar ook bij ondernemers en inwoners, kan het zicht op ondernijnde criminaliteit worden vergroot.

Integraal controleren en informatiepositie verbeteren

- Om ondernemingen of branches waar vraagtekens bij worden geplaatst of waarbij aanwijzingen of vermoedens bestaan van ondernijnde criminaliteit meer voor het voetlicht te krijgen, gaan we met verschillende veiligheidspartners integrale controles uitvoeren.

Intergemeentelijk project (IGP) instrument om ondernijningscasuïstiek te behandelen

- In 2008 is de gemeente Zaltbommel gestart met een integrale projectmatige wijkgerichte aanpak voor de wijk de Vergt, later uitgemond in de Brede aanpak Zaltbommel. Inmiddels is

dit uitgebreid naar de aanpak van onder andere ondermijningscriminaliteit binnen de zogeheten Intergemeentelijke Projectteams (IGP's). Het IGP is daarmee ook een informatieknoppunt, waarin oog is voor dwarsverbanden met wat zich buiten de gemeente elders of op bovenlokaal niveau afspeelt in relatie tot het betreffende ondermijningsvraagstuk.

Partners:

Politie, RIEC, BOA's, Omgevingsdienst Rivierenland, Recreatieterreinen, Ondernemers, Woningcorporaties, inwoners

3.5 Subjectieve veiligheid inwoners vergroten

Bij subjectieve veiligheid gaat het enerzijds om het 'algemene veiligheidsgevoel' van bewoners (hoe vaak voelt men zich onveilig, in hoeverre mijdt men bepaalde plekken in de gemeente e.d.) en anderzijds om het veiligheidsgevoel van bewoners op bepaalde plekken binnen de gemeente (station, winkelgebied, uitgaansgebied e.d.).

Verloedering van de openbare ruimte wordt beschouwd als de belangrijkste oorzaak van een gevoel van onveiligheid en de beleving dat criminaliteit en de kans op slachtofferschap toeneemt. Het gevoel van onveiligheid hangt ook nauw samen met de sociale kwaliteit. Daarnaast speelt de zichtbaarheid en opvolging van meldingen door de politie een belangrijke rol, evenals de wijze waarop gecommuniceerd wordt over behaalde resultaten in het veiligheidsbeleid en op welke manier die zijn bereikt.

In het meest recente onderzoek naar de leefbaarheid in Zaltbommel¹ uitgevoerd in 2018 geven bewoners gemiddeld een 7,6 voor het veiligheidsgevoel in de eigen wijk of kern. Hoewel het een zeer ruime voldoende is, is het lager ten opzichte van 2016, waarin bewoners de veiligheid met een 8,1 beoordeelden. Dit terwijl de objectieve veiligheidscijfers een daling laten zien van meer dan 15% van het aantal politieregistraties (misdrijven en incidenten) in 2018 t.o.v. 2016. De objectieve veiligheid is de afgelopen jaren dus aanzienlijk verbeterd, maar de subjectieve veiligheid is afgenomen, hetgeen betekent dat hoewel inwoners veiliger zijn geworden, ze zich onveiliger voelen.

DOELSTELLING 2019 - 2022
<ul style="list-style-type: none">➤ Cijfermatige beoordeling veiligheidsgevoel wordt in 2020 beoordeeld met een 8,1➤ Cijfermatige beoordeling veiligheidsgevoel is in 2022 vergelijkbaar of beter dan in 2020

Om deze doelstellingen te bereiken gaan we investeren op het veiligheidsgevoel van bewoners en de negatieve trend te doorbreken. Dit doen wij primair via:

- Het zichtbaar aanwezig zijn als overheid en partners in de wijken en kernen;
- Inzet op het binden en betrekken van bewoners; dit is bevorderlijk voor subjectieve veiligheid, zelfredzaamheid;
'binden' betekent: sociale netwerken versterken,
'betrekken' betekent: bevorderen dat bewoners een actieve rol hebben in de aanpak;
- Bijzondere aandacht voor de communicatie met bewoners en naar bewoners.

Als gemeente hebben we de afgelopen jaren veel geïnvesteerd in veiligheid en leefbaarheid. De successen, maar ook de aanpak voor een veilige en leefbare gemeente moeten worden gecommuniceerd.

Daarmee kan het verwachtingspatroon jegens overheid en het besef over de eigen rol en verantwoordelijkheid van elke bewoner van de gemeente bijgesteld worden.

Bij de beïnvloeding van het subjectieve veiligheidsgevoel plaatsen we wel de kanttekening dat beleving een veelzijdig begrip is dat voor iedereen anders is, en ondanks een structurele aanpak door een incident (negatief) beïnvloed kan worden.

¹ RIGO Research en Advies, *Leefbaarheid in Zaltbommel, Vervolgmeting 2018*.

4. OVERIGE INZET

In hoofdstuk 3 hebben we de onderwerpen behandeld waaraan we in de periode 2019 – 2022 prioriteit geven. Hiernaast hebben we als gemeente te maken met inzet op overige (niet-prioritaire) veiligheidsthema's, wettelijke taken, met vragen uit de samenleving en incidenten, en nemen we deel aan regionale en landelijke samenwerkingsverbanden op het gebied van veiligheid. We maken continu de afweging welke inzet we op welk gebied moeten plegen. Hierin spelen de beschikbare middelen, de doorlooptijd, het gewenste kwaliteitsniveau en de urgentie vanuit het bestuur en de samenleving een rol.

4.1 Overige strategische thema's

Naast de vier hiervoor beschreven prioriteiten onderscheiden wij de volgende 'overige strategische veiligheidsthema's:

- Woninginbraken
- Jaarwisseling
- Keurmerk Veilig Ondernemen
- Ambtelijke en bestuurlijke integriteit

Ook op deze veiligheidsthema's zetten wij consequent in. Hieronder beschrijven wij in het kort de kern van onze aanpak. In het uitvoeringsplan dat jaarlijks naar aanleiding van dit veiligheidsplan opgesteld wordt, detailleren wij de aanpak.

Woninginbraken

Het aantal woninginbraken daalt de laatste jaren, maar elke gepleegde woninginbraak heeft veel impact op de slachtoffers. Het onderwerp woninginbraken is in de regio een speerpunt, waar door politie en gemeente veel op wordt geïnvesteerd met een gestructureerde aanpak.

Gestructureerde aanpak woninginbraak wordt verder voortgezet, met veel aandacht voor een integrale aanpak en balans tussen preventie en repressie. Preventieve maatregelen worden uitgevoerd onder regie van gemeenten en repressieve maatregelen onder regie van de politie.

Jaarwisseling

De jaarwisseling krijgt elk jaar veel aandacht in de gemeente Zaltbommel. In mei wordt gestart met de voorbereidingen waar de werkgroep (gemeente, buitendienst, boa's, politie en brandweer) aan deelnemen. In het kader van het dorps- en wijkgericht werken zijn ook bewoners en ondernemers van de gemeente betrokken.

Op het gebied van openbare orde verloopt de jaarwisseling al een aantal jaren relatief rustig. Er was afgelopen jaarwisseling sprake van een drietal zeer grote schades, en van een onaanvaardbaar hoog aantal branden in de aanloop naar en tijdens de jaarwisseling. De schade is de afgelopen jaren (flijk) toegenomen en is onacceptabel.

Onze algehele voorbereiding op de jaarwisseling moet opnieuw worden bekeken. Daarbij zal de focus liggen op het terugdringen van de branden en de (mede) daarmee verband houdende schade. De dorps- en wijkraden gaan hier een grote rol in spelen. Ook de gebiedswethouders worden in de gesprekken betrokken. Samen met de gemeenschap zal de bewustwording en verantwoordelijkheid vergroot moeten worden.

Keurmerk Veilig Ondernemen

Het Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO) maakt het mogelijk om op een gestructureerde manier de

veiligheid van winkelgebieden en bedrijventerreinen te verbeteren. Het KVO wordt gebruikt bij de aanvraag en het verstrekken van een KVO-certificaat. Elke drie jaar vindt er een hercertificering plaats door middel van een audit door KIWA. Het betreft een continue samenwerking tussen publieke en private partijen (politie, brandweer, ondernemers, gemeente, beveiligingsbedrijf). Voor het behoud van de KVO's is een continue proces en hercertificering noodzakelijk. In de gemeente Zaltbommel hebben wij een KVO in winkelgebieden en bedrijventerreinen. Het betreft:

Winkelcentra:

- Binnenstad Zaltbommel (inclusief 2^e ster CCV)
- Portage (inclusief 2^e ster CCV)

Bedrijventerreinen:

- Bedrijventerreinen De Ooijk, Veilingweg, De Waluwe, Van Voordenpark en De Wildeman te Zaltbommel
- Bedrijventerreinen Kraaijenhoef te Brakel

Alle huidige certificaten gelden van 2018-2021.

De ambitie is om voor winkelcentrum de Schans in Zaltbommel, bedrijventerrein Ambachtshof in Nederhemert en eventueel voor De Rondgang in Gameren ook een KVO te verkrijgen.

Ambtelijke en bestuurlijke integriteit

Een gedegen en levend integriteitsbeleid vormt een belangrijk complement van de aanpak van criminaliteit in onze 'buitenwereld'. Daarmee geeft de gemeente het goede voorbeeld en een duidelijk signaal af, maar verkleint zij ook daadwerkelijk de kans op integriteitschending. De gemeente Zaltbommel beschikt over een volwaardig integriteitsbeleid, maar dat dateert uit 2001, en is aan vernieuwing toe. Het beleid wordt geactualiseerd volgens het document 'modelaanpak basisnormen integriteit' van VNG.

Het geactualiseerde integriteitsbeleid zal na vaststelling 'levendig' onder de aandacht worden gebracht door het onderwerp consequent te agenderen op een aansprekende manier. Gemeenteraad, burgemeester, wethouders en ambtenaren worden bewust gemaakt van de integriteitsrisico's die zij tegen kunnen komen in de uitoefening van hun taak, opdat zij hun verantwoordelijkheid kennen en nemen.

4.2 Wettelijke taken

Wettelijke taken op het terrein van veiligheid zijn:

Op het gebied van geweld en overlast:

- Opleggen huisverbod bij huiselijk geweld:
Bij huiselijk geweld kan de burgemeester een huisverbod van maximaal 28 dagen opleggen.
- Toepassen BOPZ:
De wet bijzondere opnemingen in psychiatrische ziekenhuizen regelt wanneer iemand onvrijwillig mag worden opgenomen in een psychiatrisch ziekenhuis.
- Vorbereiden en implementeren van de Wet verplichte geestelijk gezondheidszorg:
In 2020 wordt deze wet van kracht. Deze wet regelt de rechten van mensen die te maken hebben met verplichte zorg in de GGZ, en vervangt vanaf inwerkingtreding de BOPZ.

- Deelname aan het project bestuurlijke informatie justitiabelen:
Hierbij gaat het om het verstrekken van informatie aan burgemeesters over vrijkomende gedetineerden die ernstige gewelds- en zedendelicten gepleegd hebben om maatschappelijke onrust te voorkomen. Dit De nazorg ex-gedetineerden is belegd bij het coördinatiepunt in het Veiligheidshuis.
- Toepassen van de Overlastwet:
Met deze wet kan langdurige en ernstige overlast van groepen en individuen worden aangepakt.
- Toepassen Wet aanpak woonoverlast:
Met deze wet en bijbehorende beleidsregel heeft de burgemeester de bevoegdheid gekregen om een specifieke gedragsaanwijzingen te geven aan overlastgevers.

Op het gebied van de leefomgeving/openbare orde:

- Opiumwet:
Het bezit van verdovende middelen is verboden. In Nederland is dit geregeld in de Opiumwet. De regelgeving omtrent coffeeshops is hierin ook opgenomen.
- Wet BIBOB:
De Wet ter Bevordering Integriteit Beoordelingen door het Openbaar Bestuur maakt het mogelijk om ongewild faciliteren door de overheid van criminele organisaties tegen te gaan. Het RIEC ondersteunt en adviseert bij de uitvoering van deze taak.
- Toepassen van de APV:
APV bepalingen ter handhaving van de openbare orde zijn voorschriften die voor iedereen gelden en hebben betrekking op verschillende situaties. De meeste regels zijn directe gebod- en verbodsbepalingen, maar een aantal van de APV-bepalingen geeft de burgemeester bevoegdheden om in voorkomende gevallen in te kunnen zetten om de openbare orde te handhaven. In onze APV hebben de artikelen betrekking tot samenscholing, hinderlijk gedrag, evenementen, openbare inrichtingen, horeca, speelgelegenheden, gevaarlijke honden, open vuur stoken, gebiedsontzeggingen, en prostitutie.

4.3 Regionale en landelijke samenwerkingsverbanden

We maken als gemeente onderdeel uit van regionale en landelijke samenwerkingsverbanden, namelijk:

Op het gebied van het algemeen veiligheidsbeleid:

- Veiligheidsstrategie Oost-Nederland 2019 - 2022
In deze bestuurlijke nota geven we als partners in veiligheid gezamenlijk richting aan de aanpak van sociale veiligheid in Oost-Nederland.
- Meerjarenteamplan Politie Basisteam de Waarden
In het meerjarenteamplan van de politie in het basisteam De Waarden zijn voor alle gemeenten gezamenlijke en individuele prioriteiten opgenomen waar de politie haar aandacht op vestigt. Deze prioriteiten zijn in lijn met de prioriteiten in dit veiligheidsplan.

- Veiligheidshuis Gelderland-Zuid
Veiligheidshuizen zijn netwerksamenwerkingsverbanden, die partners uit de strafrechtketen, de zorgketen, gemeentelijke partners en bestuur verbinden in de aanpak van complexe problematiek. Het doel van de samenwerking is het terugdringen van overlast, huiselijk geweld en criminaliteit.

Op het gebied van participatie van de bewoners:

- Burgernet
Door middel van een telefonisch netwerk worden bewoners via de meldkamer van de politie geïnformeerd over actuele veiligheidsaspecten in hun wijk en worden ze betrokken bij opsporingsactiviteiten. Ook vanuit de gemeente kunnen we dit communicatiemiddel inzetten bij de uitvoering van ons veiligheidsbeleid.
- Buurtbemiddeling
Buurtbemiddeling is een methode om buurtgenoten in een conflictsituatie weer met elkaar in gesprek te brengen. De methode werkt het best in een vroeg stadium en bij niet al te ernstige problemen. Goed getrainde vrijwilligers helpen de partijen om het contact te herstellen en oplossingen te bedenken voor hun conflict.
- Veilige Buurt app
De Veilige Buurt app is een buurtpreventie instrument waarmee inwoners via een app belangrijke "Alerts" ontvangen van hun bureaus, Politie, Burgernet, AmberAlert waardoor ze op de hoogte zijn wat er speelt in hun leefomgeving en ze samen alert zijn.

Op het gebied van Ondernijning:

- Regionaal convenant Hennepteelt
De hoofddoelstelling van het convenant is om, door een eenduidige integrale aanpak, het aantal hennepkwekerijen en de daarmee samenhangende overlast, verloedering en gevaren terug te dringen en potentiële hennepkwekers te ontmoedigen. Ook de verwevenheid van de hennepcriminelen met de bovenwereld wordt hiermee aangepakt.

4.4 Nazorg ex-gedetineerden

Mensen die uit de gevangenis komen, hebben recht op nazorg. Dergelijke begeleiding helpt recidive en overlast voorkomen. De gemeente is verantwoordelijk voor de nazorg aan ex-gedetineerden op de volgende vijf leefgebieden: ID-bewijs, huisvesting, inkomen & werk, schulden en zorg.

Om de recidive van ex-gedetineerden te verlagen is in het Veiligheidshuis het coördinatiepunt nazorg ex-gedetineerden ingericht. Zij screenen de ex-gedetineerden op de leefgebieden, en voor complexe casuïstiek worden daar concrete dagbestedings- en begeleidingstrajecten ingezet. De gemeente blijft verantwoordelijk voor de uitvoering van deze nazorg.

5. ORGANISATORISCHE BORGING

5.1 Ambtelijke coördinatie

De beleidsmedewerkers integrale veiligheid zijn verantwoordelijk voor de ambtelijke coördinatie op het veiligheidsbeleid. Primair voeren zij de regie op de ketenpartners, geven sturing aan de ketensamenwerking en bewaken de verbinding en samenhang tussen de verschillende veiligheidsthema's en uitvoeringsactiviteiten.

Daarnaast is de beleidsmedewerker integrale veiligheid adviseur, projectleider en regisseur op het gebied van openbare orde en veiligheid. Op deze terreinen vertegenwoordigen zij de gemeente op ambtelijk niveau in diverse lokale en regionale samenwerkingsverbanden en overlegstructuren. In de relatie met het gemeentebestuur en met de burgemeester bekleedt de beleidsmedewerker integrale veiligheid een strategische en adviserende positie.

5.2 Bestuurlijke coördinatie

De gemeenteraad is kader stellend voor het integraal veiligheidsbeleid. De uitvoering van het veiligheidsbeleid is een verantwoordelijkheid van het college van burgemeester & wethouders, waarbij de burgemeester optreedt als portefeuillehouder. De burgemeester voorziet als zodanig in de bestuurlijke coördinatie op het veiligheidsbeleid. Dit mede gelet op de wettelijke verantwoordelijkheid en de eigenstandige bevoegdheden van de burgemeester om de openbare orde en veiligheid te handhaven. De burgemeester onderhoudt periodiek contact met belangrijke strategische partners als de politie en het openbaar ministerie in het driehoeksoverleg en in het tweewekelijkse politieoverleg met de teamchef. Daarnaast vertegenwoordigt de burgemeester de gemeente op bestuurlijk niveau in diverse lokale en regionale samenwerkingsverbanden en overlegstructuren. Dit betreft o.a. het Districtelijk Veiligheidsoverleg (DVO) en het overleg van de gezagsdriehoek de Waarden. De burgemeester bewaakt daarbij ook de samenhang en verbinding van het veiligheidsbeleid met buurgemeenten en regionale ontwikkelingen.

5.3 Beleidscyclus

De voorliggende kadernota voorziet in het beleidsmatige kader van het integraal veiligheidsbeleid voor de periode 2019-2022. Na vaststelling door de gemeenteraad wordt het beleidsplan jaarlijks doorvertaald naar een uitvoeringsplan. Dit geeft de mogelijkheid om de uitvoering jaarlijks te evalueren en bij te sturen.

De uitvoeringsplannen worden onder verantwoordelijkheid van het managementteam doorvertaald in de programmabegroting, in werk- en afdelingsplannen en in specifieke plannen van aanpak rond bepaalde veiligheidsthema's. De beleidsmedewerker integrale veiligheid stuurt op de inbedding van het integraal veiligheidsbeleid in werk- en afdelingsplannen van externe partners.

5.4 Financiën

Integraal veiligheidsbeleid draait voor een belangrijk deel om de samenhang tussen (andere) beleidsterreinen en om de verbinding van sociaal-maatschappelijke en sociaaleconomische opgaven met veiligheidsvraagstukken. Het integraal veiligheidsbeleid geeft daarmee ook daadwerkelijk richting en sturing aan de programmering en uitvoering van andere en flankerende beleidsterreinen en is daarmee ook in financieel perspectief geen volledig op zichzelf staand programma, ondanks een eigen budget. Een belangrijk deel van de uitvoeringsactiviteiten die voortvloeien uit het voorliggende beleidsplan krijgen ook in financieel opzicht hun beslag binnen flankerende beleidsterreinen en daarmee binnen flankerende budgetten. Daarbij gaat het er niet om dat er in die beleidsterreinen meer gedaan moet worden met meer middelen, maar dat er met bestaande middelen meer maatschappelijk resultaat wordt geboekt door aspecten van veiligheid en leefbaarheid efficiënt en proactief te integreren. Dit geldt in het bijzonder voor de beleidsterreinen op het gebied van de openbare ruimte en jeugd.

BIJLAGE 1 - Indeling Prioriteiten en Strategische Thema's in VNG Model Kernbeleid Veiligheid

Veiligheidsveld	Veiligheidsthema	Prioriteit / Strategisch Thema
1. Veilige woon- en leefomgeving	1.1 Sociale kwaliteit	- Drugsoverlast - Overlast verwarde personen - Subjectieve veiligheid
	1.2 Fysieke kwaliteit	- Jaarwisseling
	1.3 Objectieve veiligheid	- Woninginbraken
2. Bedrijvigheid en veiligheid	2.1 Veilig winkelgebied	- Keurmerk veilig ondernemen
	2.2 Veilige bedrijventerreinen	- Keurmerk veilig ondernemen
	2.3 Veilig uitgaan	- Horeca convenant
	2.4 Veilige evenementen	
	2.5 Veilig toerisme	
3. Jeugd en veiligheid	3.1 Jeugdoverlast	- Jeugdoverlast
	3.2 Jeugdcriminaliteit	- Jeugdoverlast
	3.3 Jeugd, alcohol en drugs	- Jeugdoverlast - Drugsoverlast
	3.4 Veilig in en om de school	- Schoolconvenant
4. Fysieke Veiligheid	4.1 Verkeersveiligheid	
	4.2 Brandveiligheid	
	4.3 Externe veiligheid	
	4.4 Rampenbestrijding	
5. Integriteit en veiligheid	5.1 Polarisatie en radicalisering	
	5.2 Georganiseerde criminaliteit	- Ondernemende criminaliteit
	5.3 Veilige Publieke Taak	- Ambtelijke en bestuurlijke integriteit
	5.4 Informatieveiligheid	
	5.5 Ambtelijke en bestuurlijke integriteit	- Ambtelijke en bestuurlijke integriteit